

Süre Uzatım ve Ödenek Aktarma Komisyonu tarafından, süre uzatımı verilmesini gerektirecek bir durum oluşmamasına rağmen yersiz süre uzatımı verilmesi nedeniyle iş bitim tarihinden sonra kesilmesi gereken gecikme cezalarının kesilmemesi

Kamu İdaresi Türü	Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler
Yılı	2014
Dairesi	4
Karar No	199
İlam No	390
Tutanak Tarihi	28.8.2019
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

GEÇİKME CEZASI – FİYAT FARKI

..... tarih ve sayılı İlamın maddesiyle hüküm dışı

bırakılan konuyla ilgili olarak düzenlenen tarihli ek raporun 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 49'uncu maddesi gereğince yargılanması sonucu çıkarılan tarih ve sayılı Ek İlamın maddesiyle tazminine hükmolunan konuyla ilgili olarak Temyiz Kurulunca alınan tarih ve ve tutanak numaralı bozma kararları üzerine 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55'inci maddesinin yedinci fıkrası hükmü uyarınca düzenlenen tarihli ek raporun 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 49'uncu maddesi gereğince görüşülmesine karar verildi.

..... sayılı Ek İlamın maddesiyle;

..... Genel Müdürlüğünce ihale edilen, yüklenicisi olan “..... Yapım İşİ”nde;

A) Süre Uzatım ve Ödenek Aktarma Komisyonu tarafından, süre uzatımı verilmesini gerektirecek bir durum oluşmamasına rağmen yersiz süre uzatımı verilmesi nedeniyle iş bitim tarihinden sonra kesilmesi gereken gecikme cezalarının kesilmemesi,

B) Süre Uzatım ve Ödenek Aktarma Komisyonu tarafından yersiz olarak verilen süre uzatımı nedeniyle iş programının geçmişe dönük olarak değiştirilmesi nedeniyle ödenmesi gerekenden daha fazla fiyat farkı ödenmesi,

Sonucu neden olunan TL kamu zararının Süre Uzatım Komisyonu Üyeleri ile İnşaatın Diğer Yapı Denetim Görevlilerinden tazminin tahsiline karar verilmişti.

Bu defa, tarih ve ve tutanak numaralı Temyiz Kurulu kararlarında;

Söz konusu işe ait sözleşmenin, “Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları” başlıklı 18'inci maddesinde; “Süre uzatımı ile ilgili hususlarda, Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır.” denildiği,

4735 sayılı Kanun ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “İşin

süresi ve sürenin uzatılması” başlıklı 29’uncu maddesinde sayılan durumların mücbir sebep olarak kabul edilmesi ve bu nedenlere dayalı olarak Yükleniciye bu işte bir süre uzatımı verilebilmesi için;

a) Bu durumların yüklenicinin kusurundan kaynaklanmamış olması,

b) Yüklenici tarafından taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması,

c) Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması,

d) Mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde Yüklenicinin İdareye yazılı olarak bildirimde bulunması,

e) Yetkili merciler tarafından bu durumun belgelendirilmesi,

Gerektiği,

Şartnamede yapım işinin süresinin havanın fen noktasından çalışılmayacak süreleri de dikkate alınarak toplamda 400 gün olarak belirlendiği, sürenin hesabında işin yapılacağı mahaldeki 15 Mayıs – 15 Ekim tarihleri arasında turizm bölgelerinde uygulanan inşaat yasağının dikkate alınmadığı, öyle ki işin daha başında işyeri teslimi yapıldığı halde inşaat yasağı uygulaması nedeniyle işe 35 gün geç başlatıldığı, Ek Rapor üzerine yapılan yazışmalardan işin yürütüldüğü Belediyesi sınırları içinde inşaat yasağının mevcut olduğu, ancak yüklenicinin bu yasağı bir şekilde aşmaya çalışarak kısmi imalat yaptığı ve buna rağmen iş programında öngörülen imalatların tamamını yapamadığı, İdarenin ise yüklenicinin talebi ve daha önce süreye dahil edilmeyen turizm sezonu yasağını dikkate alarak süre uzatımı ve buna bağlı olarak iş programı revizesine gittiği,

Tüm bu durumlar göz önünde bulundurulduğunda, Bakanlık ve

Belediye tarafından işin yapıldığı İlçeyi de kapsamına alan turizm mevsimindeki inşaat yasağının, işin sözleşmesinin atıf yaptığı, 4735 sayılı Kanun'un 10 ve Genel Şartnamenin 29'uncu maddesinde sayılan; "gerektiğinde Kurum tarafından mücbir sebep olarak belirlenecek benzeri diğer hallerden" olduğu, bu durumun yükleniciden kaynaklanmadığı ve yüklenicinin taahhüdünü yerine getirmesine engel olduğunun kabul edilmesi gerektiği,

Bu nedenle, şartnamede ve sözleşmesinde dikkate alınmayan turizm sezonundaki inşaat yasağına bağlı olarak süre uzatımı verilmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı, bununla birlikte, süre uzatımı verilen dönemde de yüklenicinin işi tamamen durdurmadığının ve kısmi imalat yaptığının da hakediş belgelerinden anlaşıldığı,

Dolayısıyla süre uzatımının yersiz olduğu gerekçesiyle gecikme cezasına bağlı kamu zararı hesabı yerinde olmamakla birlikte, ödenek ve iş programı revizesinde inşaat yasağı süresince 01.06.2013 – 15.10.2013 döneminde iş tamamen durmuş kabul edilerek kısmi imalat tutarlarına ilişkin fiyat farkı hesabında Ekim 2013-Nisan 2014 dönemlerine ait fiyat farkı endeksleri kullanılmak suretiyle yapılan ödemeler nedeniyle kamu zararı oluştuğu,

Belirtilmiş;

Diğer taraftan, İlamda, yükleniciye Yapım İşleri Genel Şartnamesine aykırı olarak süre verilmesi ve revize iş programının hazırlanıp/kontrol edilip/onaylanması nedeniyle, fazla fiyat farkı ödenmesi sonucu meydana gelen kamu zararından Süre Uzatım Komisyonu üyeleri ile birlikte sorumlu tutulduğu görülen İnşaatın diğer Yapı Denetim Görevlileri ile'in, süre uzatım kararı ve bu karara istinaden düzenlenen revize iş programında imzalarının bulunmaması, bu nedenle de meydana gelen kamu zararı ile illiyet bağlarının kurulamaması nedeniyle sorumlu tutulmalarının mümkün olmadığı,

İfade edilmiştir.

Yapılan incelemede;

..... TL sözleşme bedelli “..... İnşaatı”nın yapı denetiminin başlangıçta Valiliğince (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) yürütüldüğü, 06.09.2012 tarihinde sözleşmenin imzalanması üzerine 10.09.2012 tarihinde yer teslimi yapıldığı, ancak; Kuşadası ilçesinin turistik ilçe olması ve Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın (Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü) 14.05.2012 tarih ve 105629 sayılı inşaat yasaklarına ilişkin genelgesi gerekçe gösterilerek, Valiliğince (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) yer teslimi yapılarak 16.10.2012 tarihinde fiilen işe başlatıldığı, işin bitim tarihi de işe başlama tarihine 400 gün eklenerek 19.11.2013 olarak hesap edildiği ve buna istinaden ilk imalat iş programının düzenlendiği;

Bilahare, yapı denetim heyetince hazırlanan 31.10.2013 tarih ve sayılı “Süre Uzatım Teklif Varakası”nda yer alan;

-Kültür ve Turizm Bakanlığının (Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü) 14.05.2012 tarih ve 105629 sayılı “İnşaat Faaliyetleri” hakkında genelgesi,

-..... Valiliği Belediyesinin 15.05.2013 tarih ve sayılı “İnşaat Yasakları” hakkında tebliği,

-Yüklenicinin 27.05.2013 tarih ve sayılı dilekçesi,

-..... Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) ÇED Denetim Şube Müdürlüğünün raporu,

-Yüklenicinin 24.09.2013 tarihli dilekçesi,

İlgi tutularak belirtilen gerekçeler ve eklerine istinaden; turistik yörelerde 01 Haziran–15 Ekim tarihleri arasında inşaat yasağı uygulaması olduğu ve bu dönemde inşaat yapılamadığı gerekçesiyle, 18.11.2013 tarih ve sayılı “Süre Uzatım ve Ödenek Aktarma Komisyon Kararı” ile,

yükleniciye 137 günlük süre uzatımı verildiği ve ek sürenin iş bitim tarihi olan 19.11.2013'e eklenmesiyle yeni iş bitim tarihinin 04.04.2014 olarak belirlendiği,

Konuyla ilgili olarak Sayıştay 4. Dairesinin tarih ve tutanak no.lu kararına istinaden, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ve Belediye Başkanlığı'na uygulanan inşaat yasağının mahiyeti ve bu kapsamda uygulanan yaptırımlar hakkında bilgi alınmak üzere yazı yazıldığı,

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tarih ve sayılı cevabı yazısında özetle; "Bakanlık tarafından hazırlanan ve il valiliklerine dağıtılan "İnşaat Faaliyetleri" hakkındaki genelgenin uygulanmasından il valiliklerinin sorumlu olduğu, bu kapsamda ilgili yazıda belirtilen hususlar hakkında valilikten bilgi alınabileceği,"

..... Belediye Başkanlığı'nın tarih ve sayılı cevabı yazısında ise özetle; "Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın "İnşaat Faaliyetleri" hakkındaki genelgesine göre, 15.05.2013 ile 15.10.2013 tarihleri arasında Belediyesince inşaat yasaklarının uygulandığı, belediye zabıta ekiplerince yapılan kontroller neticesinde, inşaat yasaklarına uymayanlara "Zabıt Varakası" düzenlenerek belediye encümenine havale edildiği ve para cezası uygulandığı, bu kapsamda Belediye Encümeninin 26.09.2013 tarih ve sayılı kararı ile yükleniciye de para cezası verildiği,

Alınan bu encümen kararlarından da anlaşılacağı üzere, 2013 yılı için inşaat yasakları uygulamasının bahse konu öğrenci yurdu inşaatının bulunduğu alanda dahil olmak üzere tüm Belediyesi sınırlarını kapsadığı,"

Hususlarının belirtildiği,

Bütün bu gelişmeler dikkate alındığında;

Söz konusu yapım işine ilişkin şartnamede, yapım işinin süresinin havanın fen noktasından çalışılmayacak süreler de

dikkate alınarak toplamda 400 gün olarak belirlendiği, sürenin hesabında işin yapılacağı mahaldeki 15 Mayıs – 15 Ekim tarihleri arasında turizm bölgelerinde uygulanan inşaat yasağının dikkate alınmadığı, şöyle ki; işin daha başında işyeri teslimi yapıldığı halde yüklenicinin işe inşaat yasağı uygulaması nedeniyle 35 gün geç başlatıldığı, Yüklenicinin, Genel Müdürlüğüne verdiği 27.05.2013 tarihli dilekçesinde, inşaatın turistik yerde bulunması sebebiyle 1 Haziran tarihinde inşaat yasağına girileceğini, bu nedenle beton dökmenin neredeyse imkânsız hale geleceğini belirterek, bu yasağın kalkmasına kadar geçecek çalışmadıkları günlerin kendilerine süre uzatımı olarak verilmesini talep ettiği; ancak, idare tarafından kendisine bir cevap verilmediği, yüklenicinin bu yasağı bir şekilde aşmaya çalışarak kısmi imalat yaptığı ve buna rağmen iş programında öngörülen imalatların tamamını yapamadığı,

İdarenin daha sonra, yüklenicinin talebini ve daha önce süreye dahil edilmeyen turizm sezonu yasaklılık süresini dikkate alarak süre uzatımı ve buna bağlı olarak iş programı revizesine gittiği,

Anlaşılmıştır.

137 gün süre uzatımı verilen 01.06.2013 – 15.10.2013 dönemine ilişkin düzenlenen hakedişlerden, 1 Haziran – 15 Ekim arasındaki dönemde fiilen yapılan imalat tutarının TL olduğu görülmüştür. Bu hususa ilişkin olarak sorumlularca yapılan savunmalarda; “Çalışılmayan dönemdeki hakedişler o zaman diliminde yapılmış işler olmak zorunda değildir. Şöyle ki, daha önce yapıp sonrada tamamlanan işler, malzeme onayı ve sertifika işlemleri gecikmiş olan işler gibi sonradan hakedişe giren imalatlar olabilmektedir. Dolayısıyla hemen hemen her işte çalışılmayan dönemlerde hakedişlerin yapıldığı bilinmektedir.” denilmiştir.

Bu durum karşısında, inşaat yasağı öngörülen sürelerde bazı imalatların gerçekleştirilmiş olmasından hareketle, görevli

idare elemanlarının tespitleri hilafına, inşaat yasaklarının taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olmadığını ve süre uzatımı şartlarının hiçbir şekilde mevcut olmadığını kabul etmek mümkün değildir.

Diğer bir husus olarak; temyiz duruşmasına Yüklenici adına “fer’i müdahil” olarak katılan şahıs tarafından, İdarece yapılan süre hesaplamalarının birkaç nedenle doğru ve gerçekçi olmadığı, bu meyanda;

İnşaat yasağı nedeniyle kanalizasyon hattı ve yağmur suyu hattı gibi yapımı 4 ay süren çevre imalatları ile betonarme imalatlarının yapılamadığı,

1 Ocak 2014 – 1 Mart 2014 arası çalışılmayan dönemin süre uzatımında dikkate alınmadığı,

Başlangıçta zemin etüdünün usulüne uygun yapılmaması nedeniyle sert zeminin yumuşak zemin olarak belirlendiği ve zemin kazısına ilişkin sürenin daha az verildiği,

İş artışına ilişkin ilave sürelerin gerçekçi belirlenmediği ve eksik hesaplandığı;

İnşaat yasakları nedeniyle süre uzatımı verilmese bile, belirtilen gerekçelere istinaden süre uzatımı verilmesi gerektiği,

İfade edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “İşin süresi ve sürenin uzatılması” başlıklı 29 uncu maddesinde;

“(1) İşin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmemesi durumunda, gecikilen her takvim günü için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanır.

...

(4) İdarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlölüklerini Yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır.

...

(6) Mücbir sebepler ve/veya idarenin sebep olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi halinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır.”

Hükümleri mevcuttur.

Konuya ilişkin süreç ve gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda; Bakanlık ve Belediye tarafından işin yapıldığı ilçeyi de kapsamına alan turizm mevsimindeki inşaat yasağının, işin sözleşmesinin atıf yaptığı, 4735 sayılı Kanun’un 10’uncu ve Genel Şartnamenin 29’uncu maddesinde sayılan; “gerektiğinde kurum tarafından mücbir sebep olarak belirlenecek benzeri diğer haller”den olduğu, bu durumun yükleniciden kaynaklanmadığı ve yüklenicinin taahhüdünü yerine getirmesine engel olduğu hususunun kabul edilmesi gerekmektedir.

Bu meyanda, İdare tarafından verilen süre uzatımının yersiz olduğu; dolayısıyla uzatılan süre kadar gecikmeye neden olduğu gerekçesiyle gecikme cezasına bağlı kamu zararı iddiası yerinde değildir.

Diğer taraftan; İdarenin süre yönünden zararından kastın, kesilmeyen gecikme cezası olmayıp, işin geç tesliminden dolayı

yoksun kalınan fayda olduğu aşıkardır. Söz konusu inşaatın geç teslim edildiği kabul edilse bile, bu gecikmeden dolayı idarenin yoksun kaldığı bir fayda ortaya konulmamıştır. Aksine, sorumlularca; inşaatın 03.06.2014 yılında yapılmış olan geçici kabul işlemleri ve yer teslim tarihi de göz önünde bulundurularak, havanın fen noktasından çalışılmayan günler ile turizm yasağı nedeniyle çalışılmayan günlerde yüklenici çalıştırılmadan ve hiçbir ek süre verilmeden işin bitim tarihi hesap edildiğinde 21 Mart 2015 tarihi olacağı; oysa, yapı denetim heyeti olarak inşaatın bir an önce tamamlanıp hizmete açılabilmesi için bütün riskleri ve zorlukları göz önünde bulundurup öğrencilerin faydalanabilmesi için yurt inşaatının yaklaşık bir yıl önce bitirilmesinin sağlandığı, ifade edilmiştir.

Bu itibarla, söz konusu yapım işinde, Süre Uzatımı ve Ödenek Aktarma Komisyonu Kararı uyarınca, şartnamede ve sözleşmesinde dikkate alınmayan turizm sezonundaki inşaat yasağına bağlı olarak süre uzatımı verilmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bununla beraber; ödenek ve iş programı revizesinde inşaat yasağı süresince 01.06.2013 – 15.10.2013 döneminde bazı imalatlar gerçekleştirilmiş ve bu imalatlara istinaden hakedişler düzenlenmiş iken, bu dönemde iş tamamen durmuş kabul edilerek kısmi imalat tutarlarına ilişkin fiyat farkı hesabında Ekim 2013-Nisan 2014 dönemlerine ait fiyat farkı endeksleri kullanılmak suretiyle yapılan ödemeler nedeniyle kamu zararına sebebiyet verilmiştir.

137 gün süre uzatımı verilen 01.06.2013 – 15.10.2013 dönemine ilişkin düzenlenen hakedişlerden ve yine ilk iş programında belirlenen aylık ödenek dilimlerine ilişkin bilgilerden; 1 Haziran – 15 Ekim arasındaki dönem için belirlenen toplam imalat tutarının TL olduğu, bu dönemde fiilen % 84 oranında imalatın yapıldığı anlaşılmıştır.

Fiyat farkı; sözleşme kapsamında yapılan imalatın ihale tarihi

ile iş programına göre uygulamasının yapıldığı ay arasındaki fiyat değişimini ifade eder. Fiyat farkı kararnamelerinde belirtilen esaslara göre gerçekleştirilecek hesap sonucunda bulunan tutar, endekslerdeki artış ve azalış oranına göre hakedişe ek olarak ödenir veya kesilir.

Bu meyanda, inşaat yasaklamalarına rağmen fiili olarak, önceki iş programı kapsamında gerçekleştirilmiş olan imalatların gerçekleştirilme tarihleri ve bu tarihler için tespit edilmiş endeksler esas alınarak fiyat farkı hesaplamalarının ve ödemelerinin yapılması, mevzuat ve hakkaniyet gereğidir.

İdare ve yüklenici arasında akdedilen Sözleşmenin 14'üncü maddesine göre bu işte fiyat farkı verilecektir. Fiyat farkı ödenmelerine ilişkin hükümlerin yer aldığı 2012/5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 6 ncı maddesinde;

“Fiyat farkı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$F = A_n \times B \times (P_n - 1)$$

Formülde ;

F : Fiyat farkını (TL),

A_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte, birim fiyatlı işlerde, uygulama ayında gerçekleşen iş kalemleri ve ihzarat miktarlarının sözleşme birim fiyatlarıyla çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL); anahtar teslimi götürü bedel işlerde ise, uygulama ayında gerçekleşen ilerleme yüzdesiyle sözleşme bedelinin çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL),

B : 0,90 katsayısını,

P_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte, fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endeksler ile a, b1, b2, b3, b4, b5 ve c ağırlık oranları temsil katsayılarının yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını...

İfade eder" denilmektedir.

İlk iş programına ait bilgiler ve revize iş programına ait bilgiler aşağıda yer almaktadır:

.....

İşle ilgili hakedişlere ait bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

.....

Yapılan incelemede, Süre Uzatım ve Ödenek Aktarma Komisyonunun 18.11.2013 tarih ve sayılı kararı uyarınca, yükleniciye 137 gün süre uzatımı verilen 01.06.2013 – 15.10.2013 dönemine ilişkin ödeneğin tamamının sonraki aylara aktarılacak suretiyle ödenek dilimlerinin revize edildiği görülmüştür. Her ne kadar şartnamede ve sözleşmesinde dikkate alınmayan turizm sezonundaki inşaat yasağına bağlı olarak süre uzatımı verilmesinde mevzuata aykırılık bulunmuyor ise de; fiilen 01.06.2013 – 15.10.2013 döneminde çalışma yapılmasına rağmen, bu dönemde iş tamamen durmuş kabul edilerek Süre Uzatım ve Ödenek Aktarma Komisyonunun yukarıda anılan kararı uyarınca hazırlanan revize iş programında bu dönem için ödenek konulmaması sonucu fiilen 01.06.2013 – 15.10.2013 döneminde yapılan işlerin fiyat farkı hesabında, Ekim 2013-Nisan 2014 dönemlerine ait fiyat farkı endeksi kullanılmak suretiyle kamu zararına neden olunmuştur.

Bu hususa ilişkin olarak, Sorumlular tarafından yapılan ortak savunmada; "Kültür ve Turizm Bakanlığınca çalışılmayan dönem olarak belirlenen dönemde ilk imalat iş programına göre imalat yapıldığından ve bu imalatlarla karşılık tahakkuka bağlanan bazı hakediş ödemeleri gerçekleştiğinden, bu dönemlerle ilgili olarak yapılmış/yürütülmüş olan iş ve işlemlerin değerlendirilmesinin yapılmasına gerek görülmüş ve bahsi geçen dönemdeki hakedişlerde fazla ödemelerin bulunduğu anlaşılmaması nedeniyle, ödenen fiyat farkı ile ödenmesi gereken fiyat farkı arasındaki farktan kaynaklanan hatanın

giderilmesini teminen yapılacak işlemlere esas olarak; ödemesi yapılmış olan 1 – 16 no.lu hakediş raporları hesapları yeniden gözden geçirilmiş ve fiyat farkından dolayı, toplam ödenen fiyat farkı TL ile yeniden hesaplanan fiyat farkı TL arasında TL fark olduğu hesaplanmıştır.”

Denilmiştir.

Yapılan incelemede, fiyat farkına ilişkin olarak, 1-16 no.lu hakediş raporlarında sorumlularca hesaplanan kamu zararı tutarı ile denetçi tarafından hesaplanan tutarın birebir örtüştüğü, ancak 17,18 ve Ek-18 no.lu hakediş raporlarında ödenen fiyat farkına ilişkin olarak denetçi tarafından hesap edilen kamu zararı tutarına karşı sorumlularca herhangi bir açıklamada bulunulmadığı görülmektedir.

Öte yandan; inşaatın diğer Yapı Denetim Görevlileri ve Yapı Denetim Heyetinde yer almalarına rağmen süre uzatım konusunda idareye sunulan söz konusu teklif varakasında, süre uzatım kararında, bu karara istinaden düzenlenen revize iş programında imzaları bulunmadığı gibi kesin hakediş ekinde bulunan Fiyat Farkı Hesap Cetvelinde de imzaları bulunmamaktadır. Bu nedenle, adı geçen kişilerin meydana gelen kamu zararı ile aralarında bir illiyet bağı kurulamaması nedeniyle sorumlulukları bulunmamaktadır.

Açıklanan gerekçelerle;

A) Süre Uzatım ve Ödenek Aktarma Komisyonu tarafından, “Yapım İşleri Genel Şartnamesi”nin 29’uncu maddesinde belirtilen şartlar gerçekleşmeksizin, yersiz olarak 137 günlük süre uzatımı verilmesi sonucu, yükleniciden kesilmesi gereken gecikme cezası tutarlarının kesilmemesi nedeniyle TL kamu zararına neden olduğu ileri sürülmekte ise de; Bakanlık ve Belediye tarafından işin yapıldığı İlçeyi de kapsamına alan turizm mevsimindeki inşaat yasağının, işin sözleşmesinin atıf yaptığı, 4735 sayılı Kanun’un 10’uncu ve Genel Şartnamenin 29’uncu maddesinde sayılan; “gerektiğinde kurum tarafından

mücbir sebep olarak belirlenecek benzeri diğer haller”den olduğu, bu durumun yükleniciden kaynaklanmadığı ve yüklenicinin taahhüdünü yerine getirmesine engel olduğu hususunun kabul edilmesi gerektiğinden, süre uzatımı verilmesi şartlarının sağlandığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, söz konusu yapım işinde, şartnamede ve sözleşmesinde dikkate alınmayan turizm sezonundaki inşaat yasağına bağlı olarak süre uzatımı verilmesinde mevzuatına aykırılık bulunmadığından bu süre için gecikme cezası olarak hesaplanan TL’nin kamu zararı oluşturmadığına, bu nedenle bu tutar için ilişilecek bir husus bulunmadığına,

B) İnşaat yasağı süresince 01.06.2013 – 15.10.2013 döneminde bazı imalatlar gerçekleştirilmiş ve bu imalatlara istinaden hakedişler düzenlenmiş iken, bu dönemde iş tamamen durmuş kabul edilerek, Süre Uzatım ve Ödenek Aktarma Komisyonunun 18.11.2013 tarih ve sayılı kararı uyarınca hazırlanan revize iş programında bu dönem için konulan ödeneğin tamamının sonraki aylara aktarılması sonucu fiilen 1 Haziran – 15 Ekim döneminde yapılan imalat tutarlarına ilişkin fiyat farkı hesabında Ekim 2013-Nisan 2014 dönemlerine ait fiyat farkı endeksleri kullanılmak suretiyle gerçek durumu yansıtmayacak şekilde fiyat farkı ödenmesi nedeniyle oluşan TL kamu zararının sorumlularına,

Ortaklaşa ve zincirleme,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53’üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile ödettirilmesine,

Oy çokluğuyla,

Karar verildi.

Azınlık Görüşü

Üye’ ... karşı oy gerekçesi;

“..... Genel Müdürlüğünce ihale edilen, yüklenicisi olan

“..... Yapım İŖi”nde; İlamda ve Temyiz Kurulunca verilen tasdik kararında ayrıntılarıyla açıklandığı üzere, süre uzatımı verilebilmesi için gerekli olan şartlar oluşmadığı halde yersiz süre uzatımı verilmiş, iş programının geçmişe dönük olarak değiştirilmesi sonucunda da gerekenden daha fazla fiyat farkı ödenmesi nedeniyle oluşan kamu zararının sorumlularından tazmini gerekir.

Sorumlulardan ile’ın, süre uzatımı konusunda idareye sunulan söz konusu Teklif Varakasında ve süre uzatımı kararında imzaları bulunmayıp, bu nedenle süre uzatımının yersiz olduğu iddiasına bağılı olarak meydana gelen kamu zararı nedeniyle taraflarına sorumluluğun yüklenemeyeceğı iddia edilmekte ise de;

Yapı Denetim görevlileri yüklenicinin yaz dönemi boyunca çalıştığını bilmelerine ve bu dönemde düzenlenen hakedişleri hazırlamalarına rağmen, Süre Uzatım Komisyonunun mevzuata aykırı olarak almış oldukları süre uzatım kararına itiraz etmemiş, bu konuda amirlerini uyarmamışlardır. Bu nedenle sorumlu olmadıkları şeklindeki iddialarının kabulü mümkün değildir.”